

دانشکده پرستاری و مامایی همدان

طرح درس

بخش اول:

<p>مشخصات درس:</p> <p>نام و نام خانوادگی: دکتر سودابه آقابابایی-دکتر منصوره رفایی</p> <p>دانشکده: پرستاری و مامایی</p> <p>گروه آموزشی: بهداشت مادر و کودک</p> <p>مرتبه دانشگاهی: استادیار</p> <p>مدرک تحصیلی: دکتری</p>
<p>مشخصات درس</p> <p>عنوان درس: نوزادان</p> <p>تعداد واحد: ۲</p> <p>درس پیشنهادی: جنین شناسی</p>
<p>مشخصات فراگیران:</p> <p>رشته تحصیلی: مامایی</p> <p>مقطع: کارشناسی</p>

بخش دوم:

اهداف کلی درس:

- ۱ - شناخت حالات نوزاد و شیرخوار در هنگام سلامت و بیماری و تشخیص نیازها و تصمیم گیری در مورد انجام اقدامات لازم و مناسب بویژه نزد نوزادان آسیب پذیر نظیر نوزاد نارس و غیره.
- ۲ - آشنایی با ناهنجاریها و بیماریهای نوزاد و شیرخوار و توانایی انجام معاینات لازم نزد نوزاد و شیرخوار
- ۳ - شناخت نحوه رشد، تکامل و نقش تغذیه با شیر مادر بر سلامت کودک و کمک به پیشگیری از بیماری ها و مرگ و میر نوزادان و کسب مهارت در آموزش موارد فوق به مادران
- ۴ - رعایت اصول بهداشتی و پیشگیری از بیماریها از جمله واکسیناسیون به منظور سلامت نوزاد و شیرخوار و دادن آموزشهای لازم به مادر و خانواده

سرفصل دروس:

- رشد و تکامل در دوره های مختلف زندگی (ذهنی و روانی و جسمی)
- چگونگی تهیه شرح حال از نوزاد و شیرخوار و انجام معاینات بالینی - رعایت نکات بهداشتی در بخش و در حین معاینه
- نوزاد طبیعی و نوزاد نارس - تشخیص و تعیین سن و مراقبتهای مربوطه به نوزاد نارس و مراقبت کانگورویی - اهمیت ارتباط عاطفی نوزاد و والدین
- تشخیص نوزادان پرخطر - حوادث داخل اطاق زایمان
- آپگار و احیای نوزاد (وسایل و داروهای مورد نیاز، مراحل اقدام و...) - آشنایی بادرستگاههای موجود در بخش: پالس اکسیمتر، ونتیلاتور، فتوتراپی، انکوباتور و...
- آسفیکسی (پاتوفیزیولوژی عوارض و مراقبتها)
- آپنه نوزادی (پاتوفیزیولوژی، خطرات و نحوه احیا و اقدامات دارویی)
- صدمات هنگام تولد (اعصاب، اعضاء و ...)
- اختلالات تنفسی شامل RDS، آسپیراسیون، سیانوز، نشست و نفوذ هوا از ریه ها، ناهنجاریهای تنفسی، اختلالات نای و مری، تنگی مجرای
- خلف بینی، هرنی دیافراگم، میکروسفالی، تراکتومالاسی و ... (علائم، عوارض، اقدامات درمانی مراقبتی)
- اختلالات دستگاه ادراری تناسلی در زمان تولد (علائم، عوارض، اقدامات درمانی مراقبتی)
- عفونتهای نوزادی (فیزیوپاتولوژی، سیر بالینی، علل تشخیص و درمان و مراقبتها)
- نحوه ایزوله کردن و مراقبتهای خاص آن
- یرقان نوزادی (فیزیوپاتولوژی، سیر بالینی، علل، تشخیص و درمان و مراقبتها)

- تشنج نوزادان (فیزیوپاتولوژی، علل، درمان و مراقبتها)
- تغذیه در نوزاد و شیرخوار با تأکید بر تغذیه با شیر مادر و هم اتاقی با مادر (in - Romming) - بیمارستانهای دوستدار کودک
- آزمایشات لازم جهت غربالگری نوزادان به منظور تشخیص بیماریهای مادرزادی مانند هیپوتیروئیدی، فنیل کتون اوری و غیره
- مراقبت از نوزاد ناهنجار
- مشکلات شایع دوران نوزادی و مراقبتهای مربوطه
- اختلالات تغذیه در شیرخوار و کودک - نحوه تجویز سرم و مایع درمانی و الکترولیتها در نوزاد و محاسبات مربوطه
- پیشگیری توسط برنامه واکسیناسیون
- آیدز نوزادی

۳- منابع:

- ۱ - طب کودکان نلسون - درسنامه تهویه مکانیکی نوزاد زیر نظر پریسا محقق، آخرین چاپ
- ۲ - سایر منابع معتبر روز و کتابهای پرستاری مراقبت از نوزادان
- ۳ - مراقبت کانگرویی، لودینگتن هو، اس، گلانت، اس کی، آخرین چاپ
- ۴ - مراقبت آغوشی (کانگرویی)، راهنمای مراقبت از نوزادان نارس ویژه والدین، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت نوزادان
- ۵ - WHO و UNICEF حمایت و ترویج تغذیه با شیر مادر در بیمارستانهای دوستدار کودک، وزارت بهداشت، اداره سلامت کودکان
- 6 - Nichols Francine H. child birth Education. "Practice, Research and Theory, OSA: W.B. saunders (last edition)

۴- شیوه آموزش: سخنرانی همراه با Powerpoint، نمایش فیلم و پرسش و پاسخ

۵- وظایف دانشجو: حضور و مشارکت فعال در کلاس

جدول ارائه درس

جلسه	عنوان درس	اهداف کلی جلسه
اول	رشد و تکامل در دوره های مختلف زندگی	آشنایی با رشد و تکامل در کودکان، عوامل موثر بر رشد، مراحل تکاملی، شاخص های تن سنجی، نمودارهای رشد، رفلکسها
دوم	شرح حال و معاینه بالینی نوزاد	آشنایی با نکات مهم شرح حال نوزادان، معاینه جسمی معاینه عصبی نکات بهداشتی
سوم	مرگ و میر نوزادان ، نوزاد طبیعی و نارس، تشخیص و تعیین سن، مراقبتها	آشنایی با مروری بر مرگ و میر، علل مرگ ومیر، نوزاد ترم و نارس، مراقبتهای آنان، مراقبت کانگورویی
چهارم	نوزادان پرخطر	چندقلویی و مشکلات آن، محدودیت رشد؛ صدمات زایمانی
پنجم	بیماریهای نوزادان	تظاهرات بالینی، سیانوز، رنگ پریدگی، هایپرتانسیون، تشنج، لتارژی، تحریک پذیری، اسهال، استفراغ، اتساع شکم، ناتوانی حرکتی
ششم	غربالگری در نوزادان	غربالگری بیماریها شامل: تیروئید، فنیل کتونوری، G6PD، شنوایی
هفتم	احیای نوزاد و آشنایی با دستگاههای	آپگار نوزاد، احیا در نوزادان، اهداف احیا، عوامل خطر، ABC احیا، مراحل احیاء، داروها، آشنایی با پالس اکسیمتر، انکوباتور، تخت احیا، ونتیلاتور، cpap
هشتم	اختلالات سیستم عصبی	آشنایی با اختلالات CNS، خونریزیها، انسفالوپاتی، آسیبهای بافت نرم، شکستگی جمجمه، آسیب نخاع، فلج عصب صورتی، آسیب عصبی محیطی
نهم	اختلالات تنفسی در نوزادان	اختلالات تنفسی در نوزادان شروع تنفس آپنه

<p>سندرم دیسترس تنفسی، علایم، تشخیص، درمان تاکی پنه گذرای نوزادی ، علایم، تشخیص، درمان سندرم آسپیراسیون ، علایم، تشخیص، درمان</p>		
<p>آشنایی با اختلالات تنفسی نوزادان، علایم، تشخیص و درمان آنها شامل: TTN/ /BPD /PDA /PPHN Pulmonary Hemorrhage Air Leak Syndrom CDH</p>	<p>اختلالات تنفسی در نوزادان</p>	<p>دهم</p>
<p>آشنایی با: تعریف زردی و شیوع آن، هایپربیلی روینمی مستقیم و غیرمستقیم، نوموگرام بوتانی اتیولوژی، متابولیسم بیلی روبین، عوامل موثر بر سمیت بیشتر بیلی روبین، انواع زردی تظاهر بالینی، روش اندازه گیری، عوامل خطر، علل هایپر بیلیروبینمی، تشخیص افتراقی، زردی فیزیولوژیک و پاتولوژیک، زردی ناشی از شیر مادر، آزمایشات، تشخیص، کرنیکتروس، تظاهرات، بروز و پیش آگهی، پیشگیری، درمان فوتوتراپی، تعویض خون</p>	<p>زردی در نوزاد</p>	<p>یازدهم</p>
<p>آشنایی با: اختلالات نای و مری آترزی کوان تراکتوما لاسی دفورمیتیهای جدار شکم ناهنجاریهای ادراری-تناسلی انتروکولیت نکروزان سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار</p>	<p>ناهنجاریها و مشکلات شایع نوزادان</p>	<p>دوازدهم</p>

<p>آشنایی با هم اتاقی مادر و کودک، بیمارستان دوستدار مادر و کودک، رژیم غذایی در شیرخواران، پیامدهای شیردهی، تشخیص کفایت شیردهی، مشکلات شیردهی، کنتراندیکاسیونهای شیردهی، تغذیه با شیرخشک، تغذیه تکمیلی، سوء تغذیه، آب و الکترولیتها، تغذیه وریدی</p>	<p>تغذیه در نوزاد و شیرخوار اختلالات تغذیه</p>	<p>سیزدهم</p>
<p>آشنایی با عفونت در نوزادان، شیوع، اپیدمی، پاتوژنز، کوریوآمنیونیت، سپسیس، سندرم پاسخ التهابی سیستمیک، کونژنکتیویت، عفونت بافت نرم، امفالیات، تتانوس</p>	<p>عفونت در نوزادان</p>	<p>چهاردهم</p>
<p>آشنایی با عفونتهای وابسته به مراقبتهای بهداشتی (عفونت خون، پوست و بافت نرم، پنومونی، ویروسی)، عفونتهای مادرزادی (توکسوپلاسموز، سرخجه، سیتومگالوویروس، هرپس، واریسلا زوستر، سفلیس، پاروویروس، ایدز، نایسریا، کلامیدیا)، عفونتهای حول و حوش زایمان</p>	<p>عفونت در نوزادان</p>	<p>پانزدهم</p>
<p>آشنایی با اصول واکسیناسیون، انواع واکسنها، نگهداری، ممنوعیت، حساسیت، فرایند واکسیناسیون ایمن، ایمن سازی در شرایط و گروههای خاص</p>	<p>واکسیناسیون</p>	<p>شانزدهم</p>

نحوه ارزشیابی درس			
درصد از امتیاز کل	تعداد امتیاز	ارزشیابی دانشجو	ردیف
٪۷۵	۱۵	امتحان پایان ترم	۱
٪۱۵	۳	امتحان میان ترم	
٪۱۰	۲	کوئیز و مشارکت در کلاس	۲
٪۱۰۰	۲۰		جمع